

RIJEČ VIŠE: „Atlantis Beside Us“ prof. dr Staniše Ivanovića

Kraj mita o Atlantidi

» Piše: **Sreten PEROVIĆ**

Povijest ljudskog pamćenja u globalnim okvirima bogat je raskošnim vrtovima mitologije, konfesiologije, kvaziistorije. Malo je *događanja*, ako ih ima, koja bi se mogla upoređivati sa mitom o sudbini Atlantide. O tom navodno potonulom „kontinentu“, ili grandioznom ostrvu koje je nestalo prije dvanaest hiljada (12.000) godina, napisano je mnogo knjiga, ali za to simbolizovano *carstvo slobode* uzornoga društvenog blagostanja, za *savršenu, potonulu* Atlantidu - sve je više interesovanja posljednjih decenija prošloga i na početku ovoga vijeka...

Bilo je epoha kad je zanimanje za sudbinu Atlantide inspirisalo najviše djela komercijalizovanih duša, vještih publicista, moreplovaca-putopisaca, mističnih propovjednika, pseudonaučnika, pa i dramskih autora i maštovitih romansijera (od Platona do Žila Verne). Veći dio tih veoma popularnih knjiga, dakle, ne pripada naučnoj, nego fantastičnoj i avanturističkoj literaturi.

Posljednjih godina prošloga i u prvim decenijama ovoga stoljeća obnovljeno je i uvećano interesovanje za rješavanje svih enigmatičnih pojava, ličnosti i zbivanja - iz daleke i iz bliže prošlosti. To umnoženo interesovanje uslovi je razvoj odgovarajućih disciplina, među kojima je od najvećeg značaja biogenetika, otkriće genoma...

VANSERIJSKO DJELO

Nedavno je iz štampe izašla knjiga „Atlantis Beside Us“ (Atlantida je pored nas) prof. dr Staniše Ivanovića, geologa, redovnog profesora na Univerzitetu Crne Gore i redovnog člana Dukljanske akademije nauka i umjetnosti. Ovu vanserijsku knjigu publikovala je 2017. godine na engleskom jeziku renomirana njemačka akademska izdavačka kuća Lambert Academic Pu-

Posebna vrijednost knjige prof. Ivanovića sadržana je u činjenici da autor ne odgovara samo na pitanja - *de* je Atlantida bila i što je uzrokovalo njen nestanak, nego odgovara i - na koje je regije naše planete „ova nekad visoko razvijena drevna civilizacija bacila zrake svoje svjetlosti“

blishing iz Sarbrikena.

Knjiga „Atlantis Beside Us“ plod je višedecenijskog naučnoistraživačkog rada profesora Ivanovića. On kompleksnu problematiku Atlantide razmatra multidisciplinarno - u suodnosu i sadjeju mitografije politizma, drevne kosmologije, epske povijesti, lingvističke arheologije, etimologije... Ali i u svijetlu savremenih naučnih disciplina: geologije, okeanografije, tektonike, paleogeografije, seizmologije, geofizike i - *cunamiologije*...

U svestranom razmatranju Atlantide akademik Staniša Ivanović polazi od Platona i njegovih dramskih djela, „Timej“ i „Kritija“, u kojima je sačuvana *mit* (?) o Atlantidi, a analizu zasniva na najsvre-

menijim naučnim saznanjima i na metodama XXI vijeka. Posebna vrijednost knjige prof. Ivanovića sadržana je u činjenici da autor ne odgovara samo na pitanja - *de* je Atlantida bila i što je uzrokovalo njen nestanak, nego odgovara i - na koje je regije naše planete „ova nekad visoko razvijena drevna civilizacija bacila zrake svoje svjetlosti“.

Po mišljenju autora, velike greške atlantologa nastaju i zbog odsustva razmatranja geološkog aspekta kataklizmi Atlantide, jer je Atlantida *par excellence* geološki problem. On se ne može razmatrati bez savremenog pristupa u izučavanju tektonike litosfernih ploča i prirodnih geoloških fenomena kao što su zemljotresi i cunami udari.

DVANAEST POGLAVLJA

Ova svojevrsna knjiga o Atlantidi (356 strana s obiljem kolor fotografija) ima dvanaest poglavlja: *Istorijski izvori o Atlantidi (I); Kada je Atlantida potonula (II); Drevni narodi u okruženju Atlantide (III); Fiziografija područja u širem okruženju Atlantide (IV); Drevne kulture i njihova povezanost sa Atlantidom (V); Klima Atlantide (VI); Zemljotresi - fenomeni prirode (VII); Atla-*

tindski rift - grobnica Atlantide (VIII); Jonsko more čuva tajne Atlantide (IX); Atlantida kao geografski objekat (X); Povezanost Atlantide sa drugim drevnim civilizacijama, kulturama i narodima (XI); Međupovezanost Dogona, Egipta i Sumera sa Atlantidom (XII).

Svojim izdanju Ivanovićeve knjige na engleskom jeziku njemački izdavač je odredio visoki rang (što potvrđuje njena prodajna cijena) ali ona, nažalost, još nije objavljena u Crnoj Gori, jer Dukljanska akademija nije uspjela da obezbijedi potrebna sredstva. Knjigu smo na crnogorskom jeziku upoznali u izvornoj, rukopisnoj verziji, po kojoj se može zaključiti da tajna o Atlantidi više ne postoji. Ostaje, međutim, univerzalna *tajna*, koju isti autor: zašto je bilo potrebno toliko vremena da se ova misteriozna zagonetka riješi i otkrije.

Knjiga prof. Ivanovića, do njene pojave na crnogorskom jeziku, može se nabaviti *on line* porudžbinom (www.morebooks.de). Promocija njene engleske jezičke verzije obavice se na Cetinju i u Podgorici u drugoj polovinu mjeseca maja ove godine.

Kolo Svetog Tripuna

Hrvati kandidovali kolo i proslavu Sv. Tripuna za Uneskovu listu

PODGORICA - Na temelju tradicije obilježavanja Tripundanskih svečanosti u Hrvatskoj, Ministarstvo kulture te zemlje uputilo je Uneskovu hrvatsku kandidaturu za zaštitu proslave Svetog Tripuna i kola Svetog Tripuna, kao tradicije bokeljskih Hrvata u Republici Hrvatskoj, javlja RadioDux.

Na sajtu Ministarstva kulture Hrvatske, navodi se da su „Tripundanske svečanosti upisane u registar kulturne baštine Republike Hrvatske (Proslava Svetog Tripuna i Kolo Svetog Tripuna - Tradicije Bokeljskih Hrvata u Republici Hrvatskoj) i dio su nematerijalne baštine Republike Hrvatske“.

ISTORIJSKO NASLJEDE

-Kult Svetog Tripuna i svečanosti njemu u čast, neraskidivo su vezane uz Bokeljsku mornaricu, za čije stvaranje i očuvanje su najzaslužniji pripadnici hrvatskog naroda. Priznanje kulturnog i historijskog nasljeđa, uključujući i doprinos Hrvata Boke Kotorske u stvaranju i očuvanju Bokeljske mornarice, zauzimaju važno mjesto u ostvarivanju prava Hrvata u Crnoj Gori kao nacionalne manjine priznate Ustavom Crne Gore - navodi se u saopštenju hrvatskog Ministarstva kulture, objavljenom preključke povodom nominacije za upis Tripundanskih svečanosti na Uneskovu reprezentativnu listu nematerijalne baštine čovječanstva.

Dalje se ističe da „Ministarstvo vanjskih i evropskih poslova i Ministarstvo kulture pozdravljaju doprinos Hrvat-

ske građanske inicijative i drugih udruga koje okupljaju Hrvate u Crnoj Gori u pripremi crnogorske kandidature Bokeljske mornarice za Registar nematerijalne baštine UNESCO-a“.

-Uvažavajući stajališta i traženja bokeljskih Hrvata Crne Gore i Bokelja u Hrvatskoj, učinili smo sve da zaštitimo njihova prava te osiguramo zaštitu Bokeljske mornarice sa svim njenim elementima, kako onima koje baštini u Crnoj Gori tako i onima koje baštini u Republici Hrvatskoj - piše u saopštenju.

ČUVANJE TRADICIJE

Hrvatska se, kako je dalje naglašeno, „zauzima za pristup, koji na najbolji način vrednuje sveukupno tradicijsko nasljeđe Bokeljske mornarice, kako u Crnoj Gori tako i u Republici Hrvatskoj, posebno naglašavajući činjenicu da je Bokeljska mornarica usko povezana sa Sv. Tripunom, i da su za stvaranje i očuvanje tradicije bokeljskih pomoraca najzaslužniji pripadnici hrvatskoga naroda“.

-Vjerujemo da je, u duhu prijateljskih i dobrosusjedskih odnosa te međusobnog uvažavanja, u zajedničkom interesu Crne Gore i Republike Hrvatske nastaviti dijalog tijekom procesa evaluacije predanih kandidacijskih dosjea i pronaći obostrano prihvatljivo rješenje kojim ćemo pokazati da su manjine i naš odnos prema njihovom identitetu, tradiciji i kulturi najčvršće poveznice u izgradnji naših odnosa - saopšteno je iz hrvatskog Ministarstva kulture. **R.K.**

Izraelski balet „Dječaci“ u koreografiji Roja Asafa večeras na sceni CNP-a

PODGORICA - Balet „Boys“ (Dječaci) izraelskog koreografa Roja Asafa biće izveden večeras u 20 sati na Velikoj sceni Crnogorskog narodnog pozorišta. Ovo gostovanje CNP realizuje u saradnji sa Ambasdom Izraela.

Kako se navodi u najavi organizatora, „Dječaci“ istražuju predstave o muškosti.

-Pet igrača leprša nad okvirima širokog spektra situacija i slika koje demontiraju i strukturu prikaze sopstvenog identiteta. Silno i duhovito, otkriva se akcioni prostor muškog stereotipa, mehanizmi koje on pokreće, moć koju otjelotvoruje i nasilni potencijal koji posjeduje - navedeno je u sižeu.

Roj Asaf je rođen 1982. godine na jugu Izraela, a igrom i njenom kreacijom bavi se od najranijeg djetinjstva. Formalnu obuku započeo je sa 16 godina, da bi samo dvije godine kasnije bio mobilisan u padobranske jedinice izraelskih odbrambenih snaga, gdje je služio do kraja vojnogroka. Od 2010. godine samostalno radi i razvija svoje kreacije. Danas se

Silno i duhovito o muškim stereotipima

Scena iz baleta „Dječaci“

grafom Emanuelom Gatom, kao igrač i njegov asistent. Od 2010. godine samostalno radi i razvija svoje kreacije. Danas se

njegovi komadi izvode na važnim scenama poput Teatra Ša-jo u Parizu i Crnog paviljona u Eks en Provansu, festivalima

kao što su Jacob's Pillow, Festival igre u Bolcanu, Bijenale u Veneciji, Bijenale u Lionu... **R.K.**

„A tempo“ odložen za jesen

PODGORICA - Novo izdanje Međunarodnog muzičkog festivala „A tempo“ neće biti održano u uobičajenom terminu u prvoj polovini aprila, već je odloženo za jesen. Kako su nam saopštili iz Mu-

zičkog centra Crne Gore, koji je i organizator ove manifestacije, razlog odlaganja 17. izdanja festivala je zgusnut raspored dešavanja u Crnogorskom narodnom pozorištu.

- Organizator festivala bio je prinuđen da održavanje „A tempa“ pomjeri za jesen, nadajući se, zajedno sa brojnim ljubiteljima muzike i prijateljima festivala, da će tada biti održan u novim koncertnim prostorima Muzičkog centra Crne Gore - navodi se u saopštenju ove ustanove. **R.M.**

„Slasti slave“ u Dodestu

PODGORICA - Hit predstava „Slasti slave“, sa Večernje scene Gradskog pozorišta, biće izvedena večeras u 20 sati, u sali Dodest KIC-a „Budo Tomović“. Predstava će biti igrana u okviru akcije „Budite uz Gradsko - Pozorište ima prednost“ što podrazumijeva da za ovaj naslov važi popust na ulaznice od 50%.

Po tekstu „Glorious“ britanskog pisca Pitera Kiltera, predstavi je adaptirao i režirao Ste-

fan Sablić. Igraju: Dubravka Drakić, Mladen Nelević, Vesna Vujošević-Labović/Katarina Krek, Ivana Mrvaljević i Smiljana Martinović. **R.K.**